

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de
Antverpiae, 1664

Tractatvs XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

ea nolenti obtrudo, mihi quis de re benè actâ blandior? Sanè quæ agenda sunt, agam; neque alia, nisi mea opera exigere potest Deus; neque picturam sibi delineari postulet parens a filio, quem textrinæ addiscendæ puerum admouit; neque aliena exigit Deus, qui *unicuique reddet secundum opera sua*, non verò *secundum aliena*. Matt. 16.

Neque de labore cōquerere.

Operibus verò meis si contentus sim; sanè de molestiâ, & labore ijs annexo non est quod ingemiscam. Neque de malleorum pondere, nec de carbonum fuligine, est quod faber quæstionem moueat; hoc enim est fabrum agere, aliter ferrum non cuditur; nec sine labore sum id quod sum, nec ago id quod a gendum est. 51.

Neque de dolore qui laborem cōsequitur.

Laborem autem uti necessariò sequitur dolor, sanè & cum res occurrit, dolendum est mihi, & rursus gaudendum est quod rectè doleam. Fletus & suspiria conditionem nostram necessariò consequuntur, fateor; verùm illud etiam didici, gaudere quid possim; eò quod fleam & quod doleam, illud enim gaudium in eo situm esse perspexi, ut corpore in lachrymas resoluto, animus sibi constet. Constatbit verò, si iudicet rectè hæc eueniire, quæ tantorum sibi gemituum sunt causa; tum verò velit ea contingere, & approbet quin imò sanctissimam Dei voluntatem, nolitque non dolere. Hoc est gaudere quod doleas; hoc denique est inter corporis agitationes & procellas, stare immotum, id est quiescere. 52.

Sed cū dolendum est, gaude quod doleas.

Tādem ē morti ac quisce.

Quia natura, quā contentus es, debita.

TRACTATVS XV.

Vltimum tandem restabat, quod conditionem nostram consequitur, quodque me turbabat maximè, rem extra Prudentiam Dei considerantem; est autem illa, tantis hominum calumnijs impedita, amara ut vocant Mors. Verùm nihil ego difficultatis in cā compéri, quæ non afflcta sit. Terribilem eam dicunt homines, primò quod vitam omnemque vitæ dulcedinem eripiat. Secundò quod inexpectata adsit. Tertiò quod per morbos inferatur sàpè molestissimos. Quartò quod ab cā felix aut infausta pendeat æternitas. Audiui hæc quidem sàpè, imò & credidi. 53.

Sed cùm rem benè expendo, mortalem cùm sciam esse conditionem 54.

ditionem meam, eamque sic esse velim, quid conqueror conditioni meæ satis fieri? An ergo immortales homines esse oportuit? Non igitur conditioni meæ acquiesco id si velim, præterquam quod Deo sim iniurius. Cur igitur magis conqueror morime, quam esse? Vtrumquæ enim mea fert natura. Et verò an adeò dulcis est hæc vita, ut morti eam eripienti, tantopere succenseam? Cur igitur de malis virtutæ semper conqueror, si malis eripi nolo? Aut cur mortem exhortresco, per quam sit, ut tantis malis tandem eximatur?

55. Incerta verò quod sit & inexspectata; hoc quidem, meæ est incuria, cum nullo non tempore expectari debeat; illud verò, magnum Dei beneficium est. si enim de certâ mortis nobis horâ constaret, non luberet vivere, vtpote quibus ultimi & iam cogniti vitæ anni, mortis instantis memoriam in luctus irent; & sic metu futuri, præsentis vitæ dulcedo prorsus amaresceret. Iam vivimus, & mortis incerti vivimus, & lati vtcumque vivimus; & quia mortem nemo præsentem videt, vitâ fruimur.

56. Morbos verò, Naturæ, Dei inquam video esse inuentum pulcherrimum. Per eos enim percipio primò naturam paulatim dissolui, & sic fieri ut moriamur, mori qui debuimus. Deinde, vt præstituto moriamur tempore. Tertiò, vt non inuiti discedamus ex hoc misero corpore, in quo tam acerbè anima hospitatur. Quartò denique, vt etiam suauiter moriamur, efficiunt. Obstupfacent enim morbi vigorem sensuum, phantasiam defatigant, neruos hebetant; & sic animæ excedentis luctam, corporisque contractiones vix persentiscimus. Quid igitur morbos accusamus, pulcherrimum naturæ sese dissoluentis artificium?

57. Denique ultimum istud momentum non est quod timeam, sed malam vitam, quæ sola momentum illud facit esse terrible. Momentum autem illud scire nolo, nec verò necessarium id est: nihil enim ut me ad illud comparem requirit Deus, nisi id quod modò ago, si ago bene. Illud solum mihi agendum tum incumbet, vt cum moriendum erit, moriar etiam bene, hoc est, latè & libenter. Gratias itaque agam Deo meo, Conditori meo, Gubernatori meo, momentum illud cum appetierit; & scenâ iam peractâ, Corpus deponam velut vestimentum, illud ad patres suos remittam, vt cum ijs in puluere dormiat. Mea interim conuertatio erit in celis, donec tempus illud adsit, quo Saluator meus veniat,

veniat, qui reformabit corpus humilitatis meæ, configuratum corpori ^{Ad Phil.}
claritatis sue; Tum verò simul cum Domino erimus. Hæc vitæ meæ ^{3.}
^{1. Thes. 4.} scena, hic decursus, hic exitus.

CONCLVSI O.

I Am verò, quid demum est in conditione meâ, de quô meritò 58.
possim conqueri? imò quid non est, de quo mihi non gratuler;
Deoque gratias agam, si fieri posset, etiam infinitas? An non ea
felix dicenda est vita, quæ ad æternam dicit felicitatem? An
alius esse volo qui ad tanta natus sum, & pér ea quæ iam acci-
dunt felicissimè isthuc deuehor, & deducor? Certe mortalis sis
licet homo, multisque, ut tu quidem credis, miserijs implicatus,
nihilominus vti rectè Poëta; *Quod es, esse velis, nihilque malis.*
Hoc omnis lœtitia est compendium, imò solum in hâc vitâ gau-
dium. Illud autem quovis in statu datur obtinere: & verò si tuo
contentus viuis, propterea quòd Deo ita sit visum, sanè re-ipsâ
iam obtines,

Cæterum, finge tibi quascumque vel imaginatione assequi po- 59.
tes delicias, commoda & voluptates, cælestes modò excipias,
nullam sane reperies, quæ huic comparari possit. Audeo dicere
non aliud gaudium in mundo dari, præter animum securum
sui, & vero contentum suo. Cælum is est, Paradisus est, situs
quamuis in medio terræ; inter medias tempestates semper illic
serenum est; alias si delicias queritis, nequicquam queritis; fu-
catæ sunt alia omnes, falsæ sunt, quæque multum habeant no-
minis, nihil rei. Huic ergò querendo insistit; intra vos est,
neque alio loco inuenitur, quam in animo rectè constituto.

Verūm, ut vidistis, tota mentis rectè ordinandæ ars, ab exi-
miâ illâ, præclarâque de Diuinâ Sapientiâ opinione, & existi-
matione dependet; omnis tranquillandæ mentis fundamentum
hæc est, neque singularum rerum rationes pérquirendæ sunt, vt
mentem places, euentibusque acquiescas; illud solum sufficit,
fixum ratumque habere, nihil præter Sapientissimæ Mentis or-
dinationem, cuius tantam concepisti existimationem, in totâ
naturæ serie euenire.

Scio quidem, summâ cum animi voluptate, singularum quæ 60.
circa nos contigerunt rerum, exactissimas rationes, perspectu-
ros